

Učiteljski Tovariš

Stanovsko političko glasilo UJU — Poverjenišvo Ljubljana.

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Franciškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Ne frankiranih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtak. Naročnina letno 60 Din, za inostranstvo 80 Din. Člani pov. UJU plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davček posebej. Pošt. čeb. rač. 11.197. Telefon 3112.

Naša stanovska gospodarska vprašanja.

Na zadnji seji širjega soveta v Mariboru je bil sprejet predlog tov. šestana, da naj naša prihodnja pokrajinska skupščina posveti posebno pažnjo našim stanovskim gospodarskim in socialnim ustanovam. Gospodarska in socialna vprašanja našega stanu so v ozki zvezi ne samo za razvoj in dvig našega stanu v najbližji bodočnosti, ampak za dolgo dobo tudi pozneje bodisi v materialnem kakor tudi v moralnem oziru. Na drugi strani pa postajajo ravno v sedanji dobi od dneva do dneva bolj pereča in aktualna. Razmere same nas silijo vedno bolj, da se s temi vprašanji ne samo bavimo, ampak da pristopimo že vendar enkrat tudi k njihovi rešitvi. Njih rešitev pa ne sme zavzeti samo od posameznikov, ampak od nas vseh. Zato je dolžnost vsakega posameznika — posebno pa še društvenih odborov, da o njih že sedaj razmišljajo in tudi razpravljajo. Le s sodelovanjem nas vseh bode mogoče doseči zadovoljivo njihovo rešitev. Zato v naslednjih vrstah navajam nekatere misli z željo, da o njih razmišljamo in pridemo na skupščino že z jasnimi pojmi in smernicami za njihovo rešitev.

O važnosti gospodarskih in socialnih ustanov našega stanu menda ni potreba še posebej izgubljati besed. Zakaj kakor omogoči vsakemu posamezniku šele trdna gospodarska podlaga, ne samo ugled, neodvisnost, ampak tudi veselje do dela in do uspešnega udejstvovanja v javnem življenju, prav isto velja tudi za cele stanove. Če pa posameznik nima trdnega gospodarskega temelja, je zastoj ves njegov idealizem, ves njegov trud, vse njegove zmožnosti. Ne prerije se naprej kljub vsej vztrajnosti. Pod težo gospodarskih in socialnih prilik izgubi slednjič veselje do dela in življenja. Tako hira in hira dokler ga končno take razmere ne samo upognejo, ampak tudi stro. Pomnimo: Ves idealizem je ne samo brezploden, ampak celo mrtev, ako nima trdnega gospodarskega temelja, ki ga ohranja ter mu daje možnost in pobudo za nadaljno udejstvovanje.

Slovensko učiteljstvo si je sicer ustvarilo že dokaj stanovskih gospodarskih in socialnih ustanov, n. pr. Samopomoč, Hranilnico in posojilnico učiteljskega konvikta, Učiteljsko tiskarno, Učiteljsko gospodarsko zadrugo v Celju, Učiteljski dom v Ljubljani, Učiteljski dom v Mariboru, Zdraviliški dom v Slatini in Učiteljsko gospodarsko poslovnično v Mariboru. Nekatere izmed teh institucij so že obhajale lepe jubileje po številu let, a precej skromne z ozirom na svoj razmah in razvoj. Ako gledamo danes na vse te ustanove, ne moremo biti zadovoljni sami s seboj in s svojim delom na gospodarskem in socialnem polju kljub uspehom, ki smo jih dosegli. Ti uspehi namreč so malenkostni napram visokemu številu učiteljstva, kateremu so namenjeni.

Pa da se dotaknem vsaj nekaterih: Učiteljska tiskarna se je kljub težkim prilikam, ki jih je morala prestat, razvila v močan in trden zavod zlasti v zadnji dobi. In vendar ne šteje niti desetino vsega organiziranega učiteljstva med svoje člane. Učiteljski dom v Ljubljani bo menda v kratkem obhajal štidesetletnico obstanka, a ima toliko premoženja, kakor oni v Mariboru po osmih letih. Za Hranilnico in posojilnico učiteljskega konvikta zlasti mlajše učiteljstvo večinoma niti ne ve. Celjsko učiteljsko gospodarsko zadrugo je pa že celo starejše učiteljstvo pozabilo. In vendar jih je nekaj med nami, ki nalagajo odvisne groše drugod; še neprijetno več pa seveda tistih, ki iščejo posojila tudi — drugod. Prav tako malo zanimanja je za Zdraviliški dom v Slatini. Učiteljska gospodarska poslovnična živi šele prvo leto, a kaže, da je ne samo življenja zmožna, ampak naravnost potrebna. Še najbolj razveseljiva socialna ustanova je Samopomoč, katere dobrote pa smo deležni — šele po smrti.

Kaj je vzrok, da ne pridemo na gospodarskem polju do povoljnejših uspehov? Glavni vzrok je v nas samih, ker se premalo zanimamo za taka vprašanja. Vsled tega se ne zavedamo njih pomena ter jih ne znamo ceniti. Mi se pemo z vsemi silami za lastno nadaljno samoizobrazbo, smo dobri in zaželjeni delavci pri kulturnem delu pod firmo drugih, in tudi na gospodarskem in socialnem polju nas ni potreba biti sram ter dosežemo lepe uspehe — za druge seveda. Pri vsem tem pa pozabljamo čisto na sebe, še češče pa na svoj stan. Večino svojih najboljših sil žrtvujemo drugim. In tako je naravno, da jih čisto zmanjka za lastni osebni in skupni stanovski dobrobit. To je tragika našega poklica, katere smo pa deloma tudi sami krivi, in sicer še celo v precejšnji meri. Že pred leti sem nekoč zapisal stavek: Ako bi učiteljstvo samó par let žrtvovalo le polovico tistega truda in dela ter doprineslo le polovico tistih gmotnih žrtev lastnemu stanu, kolikor jih žrtvuje in doprinese drugim, pa bi si ustvarilo tako trdne stanovske gospodarske in socialne ustanove, kakor jih ni

ma noben drug stan. Razmišljajte, primerjajte in računite, pa boste videli koliko težke resnice je v tej trditvi! Kaj je najnujnejše na našem stanovskem in socialnem polju? Najbrže ne bode potreba niti ene teh naših ustanov opustiti, pač pa jih smotreno reorganizirati in prilagoditi razmeram in potrebam sedanje dobe. Dati jim moramo potrebno prožnost. Saj kar je veljalo pred dvajset, trideset ali pa že več leti, to ne more več veljati danes, ker so docela drugačne prilike. Vse naše gospodarske in socialne ustanove morajo imeti skupen cilj: smotreno gospodarsko in socialno osamosvojitve celega stanu. Zato morajo postati res stanovske, t. j.: da postanejo last vsega učiteljstva, ne pa samo neznatnega števila pripadnikov našega stanu.

Nujno potrebujemo še novih gospodarskih, zlasti pa še socialnih stanovskih ustanov. Naj omenim le nekatere: pomoč v bolezni, nesreči, preskrba otrok, oskrba upokojencev in upokojenk našega stanu s primernimi stanovanji v naših mestih, razna okrevališča itd.

Vse to in še marsikaj lahko dosežemo, če smo vsi prežeti močne volje in se zavedamo velikega cilja. Seveda ne pojde to čez noč, tudi ne vse hkratu. Velika naša hiba tiči ravno v razcepljenosti. Zbiramo in podpiramo hkratu različne ustanove. Tako razcepimo ne samo svoje moralne, ampak tudi svoje gmotne sile. In naravno je, da potem tudi uspehi odgovarjajo tej razcepljenosti in so razmeroma majhni.

Zato smo dolžni ne samo sedanji generaciji, ampak tudi prihodnjim, da se v vsa ta vprašanja poglobimo in jih skušamo rešiti po svojih najboljših močeh. Le kadar bo naš stan gospodarsko osamosvojen, socialno trden in neodvisen, bode imelo naše idealno zasnovano ter požrtvovalno izvajano kulturno delo zagotovljen prosep in uspeh. In potem bomo lahko še vse drugače koristili narodu in domovini, nego sedaj, ker morajo mnogi naši lepi načrti ostati le načrti in lepe besede, ker nimamo trdnih gospodarskih temeljev. Hren.

Delo UJU Poverjenišvo Ljubljana in „Učiteljskega tovariša“ za cimpoljši šolski zakon.

(Članki in razprave o šolskem zakonu objavljeni v „Učiteljskem tovarišu“.)

(Dalje.)

Zastopniki UJU pri novem min. prosvete g. Vukičeviću in njegovo stališče k projektu šolskega zakona. »Učit. Tov.« št. 31., z dne 13. VIII. str. 1.
Nujne izpremembe vladnega projekta šolskega zakona. »Učit. Tov.« št. 32., z dne 20. VIII. str. 1.
a) Slov. učiteljstvo pri min. prosvete — šolski zakon. »Učit. Tov.« št. 33., z dne 4. IX., str. 1.

b) Delo Gl. odbora UJU — šolski zakon. »Učit. Tov.« št. 33., z dne 4. IX., str. 1.
Delo Gl. odbora UJU — šolski zakon (poročilo na skupščini). »Učit. Tov.« št. 34., z dne 10. IX., str. 3.
a) Šolski zakon — ponavljalna šola in kmetski stan. »Učit. Tov.« št. 35., 36. in 37., z dne 17. IX., str. 1.
b) Šolski zakon v Rusiji. »Učit. Tov.« št. 35. in 36.
Moderne smeri šolstva v Nemčiji. »Učit. Tov.« št. 35., str. 2.

Domačija rada odpušča, kmetska tse prav posebno vsaka, samo ne tista, ki ji gospodari Trtnik. Tukaj pa tiči velik greh, ki ga je pisatelj v dramu pokazal, kar se mu je povsem posrečilo. Nimamo pravice, da bi trkali na lastna prsa in se zahvaljevali: »Hvala Bogu, da nismo taki, ko Trtnik!« V vsaki kmetski vasi najdemo enake Trtnike, ponekod še »trdnejše«, ki se jim ljubezen do grude preliva v strast po dobičku, v skopušvo in ki škilijo, pa tudi stezajo svoje prste čez meje svoje posesti, ki jim je živo krščanstvo samo še gola formalnost. Dva problema našega kmetskega življenja, odnosno narodovega hoče pisatelj osvetliti, in sicer: kolikšno je še naše krščanstvo in kako ugonoblja tujina naš rod.

Ker sem se svobodno vdajal poteku lepe drame, ki mi je bila povsem tuja, moram tudi to omeniti, da so mi pogosti lepi prizori po svoji pristnosti močno ugajali. Zlasti me je presenetilo, da je drama izredno skromna tako glede števila oseb kakor glede dekoracij, a kljub temu to redkemu užitku, ki ga ima gledalec, ne škodi. Ne rečem pa, da bi na mestnem odru dekoracija bila brez učinka zlasti, ko se tam lahko uprizori še pred in poigra, ki bi znatno poglobila učinek res narodne drame.

Svojim kolegom po deželi pa posebej priporočam uprizoritev te drame, saj smo lahko ponosni na mladega pisatelja, ki nam pomaga utrjevati naš stanovski ugled v javnosti. Poleg tega pa je seveda drama velike vzgojne vrednosti in sem prepričan, da bodo kmetski fantje in dekleta naših gospodinjstvih in kmetsko-nadaljevalnih šol radi sodelovali. Zlasti bi bile lepe zaključne slavnosti takih tečajev, če bi uprizorili diletantje to dramo. Če še priporočam, da naj jo pisatelj natisne, morda jo založi naš Učiteljski dom v Mariboru, sem storil, kar sem v interesu dobre stvari iz proste volje storil.

Doberšek Karel.

Izvršni odbor UJU pri ministru prosvete — spomenica šolskega zakona. »Učit. Tov.« št. 42., z dne 5. XI., str. 1.
Pretrsljaji naše drž. prosv. politike — zastoj šolskega zakona. »Učit. Tov.« št. 44., z dne 19. XI., str. 1.
Izjava prosv. ministra g. St. Radića o našlogah prosv. politike. »Učit. Tov.« št. 45., z dne 26. XI., str. 1.
Zahteve učiteljstva predložene min. prosvete — šolski zakon i. dr. »Učit. Tov.« št. 47., z dne 10. XII., str. 1.
Šolski zakon — zadovoljstvo, da je bil umaknjen. (Resolucija učit. društva Mežica). »Učit. Tov.« št. 48., z dne 17. XII., str. 1.

1926.: Spomenica Glav. odbora UJU ministru prosvete g. St. Radiću — učiteljstvonaj sodeluje pri sestavi šolskega zakona, ki naj se čimprej izda (29. XII. 1925.). »Učit. Tov.« št. 3., z dne 21. I., str. 2.
Šolski zakon — vsako delo na njem odpadlo (taj. poročilo na pokrajinski skupščini UJU v Celju). »Učit. Tov.« št. 29., z dne 22. VII., str. 2.

1926./27.: Izjava ministra prosvete g. M. Trifunovića uredniku »Nar. Prosvete« o novem šolskem zakonu, da mora sodelovati učiteljstvo pri izdelavi in da hoče izdelati načrt zakona sporazumno z Udruženjem na podlagi doseženih projektov. Uvideva nujno potrebo novega šolskega zakona. »Učit. Tov.« št. 5., z dne 9. IX., str. 3.
Načrt šolskega zakona za osnovne šole namestila Izvršni odbor UJU predložiti ministru prosvete g. M. Trifunoviću. Načrt je isti kakor je bil priobčen v »Učit. Tov.« št. 22. od 4. VI. 1925. z vsemi izpremembami, ki jih je sprejela skupščina UJU v Subotici. Pov. UJU v Ljubljani bo stavilo svoje pripombe v smislu zahtev, ki so jih izrazila učit. društva in

anketa lansko leto. Načrt se namerava predložiti Nar. skupščini v jesenskem zasedanju. »Učit. Tov.« št. 8., z dne 30. IX., str. 2.

Novi načrt zakona o osnovnih šolah je izdelal bivši načelnik za osn. nastavo gosp. Čajkovec in ga predal g. min. prosvete, ki je objavil, da takoj odda projekt, ki ga izdelala komisija, Nar. skupščini. »Učit. Tov.« št. 12., z dne 28. X., str. 2.

Zakon o osnovnih šolah. (Razgovor poverjenikov in predsedstva UJU na sestanku v Zagrebu — stališče). »Učit. Tov.« št. 14., z dne 11. XI., str. 1.

Novi projekt šolskega zakona o narodnih šolah, ki ga je priredil g. dr. Sigism. Čajkovec objavlja »Nar. Prosveta«. — Pripombe in podatki naj se pošljejo po obravnavi v učit. društvi Izvrš. odboru UJU. »Učit. Tov.« št. 14., z dne 11. XI., str. 3.

Zopet nov projekt šolskega zakona. (Historijat projektov zak. o narodnih šolah. Dr. Čajkovec projekt je izdelal po nalogu bivšega min. g. St. Radića. Kritične ocene projekta. [Iv. Dimnik].) (Historijat je važen in bi ga kazalo naravnost ponatisniti!) »Učit. Tov.« št. 16., z dne 25. XI., str. 1.

G. Čajkovec o novem projektu šolskega zakona na seji Izvršnega odbora UJU 13. XI. 1926. Projekt bo predložen Nar. skupščini tekom 10 dni, tako poročajo listi. »Učit. Tov.« št. 16., z dne 25. XI., str. 2.

Načrt novega šolskega zakona — poziv učit. društvom in učiteljstvu naj izreče svojo kritiko in stavi nujno predloge. »Učit. Tov.« št. 17., z dne 2. XII., str. 1.

Osnova zakona o narodnim školama u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca (objava zakona). »Učit. Tov.« št. 17., z dne 2. XII., str. 3.

Novi načrt šolskega zakona — vsi na delo — sodelovanje. »Učit. Tov.« št. 18., z dne 9. XII., str. 2.

Projekt zakona o nar. šolah (Čajkovec) je komisija že predelala in oddala min. prosvete z izpremembami, ki jih navaja tov. Mih. M. Stanojević v poročilu na Izvršni odbor. Željani in zahtevam šole in učiteljstva je bilo ugodeno. »Učit. Tov.« št. 23., z dne 13. I., str. 4.

Poverjenik UJU Zagreb g. Skavić k projektu Čajkovčevega šolskega zakona. »Učit. Tov.« št. 24., z dne 20. I., str. 2.

K novemu projektu novega šolskega zakona. (Opombe k poglavju o smotru in učit. odgovornosti — Mirko Vauda). »Učit. Tov.« št. 25., 26., 28. ip 30., z dne 26. I., 4. II., 17. II. in 3. III., str. 1.

Sodba srbskega učit. o projektu šolskega zakona. »Učit. Tov.« št. 25., z dne 26. I., str. 2.

Kaj zahteva srbsko učiteljstvo glede šolskega zakona? »Učit. Tov.« št. 25., z dne 26. I., str. 2.
Misli o osnutku novega zakona o narodnih šolah (iz referata tov. Viktorja Grčarja na učit. zborovanju v Mariboru 19. I. 1927.). »Učit. Tov.« št. 27., z dne 10. II., str. 2.

Anketa za projekt šolskega zakona je končala delo in Pov. je že poslalo parlamentarnim klubom in vsem korporacijam svoje predloge. »Učit. Tov.« št. 29., z dne 24. II., str. 3.

Glavni odbor UJU pri prosvetnem ministru — šolski zakon učiteljstvo željno pričakuje. »Učit. Tov.« št. 33., z dne 24. III., str. 2.

Kakšna naj bo stalnost učiteljstva? »Učit. Tov.« št. 37., z dne 21. IV., str. 2.

Uredba o krajnih in oblastnih šolskih odborih. »Učit. Tov.« št. 42., 43., 44., z dne 25. V., 2. VI. in 9. VI., str. 2.

Prodiranje smisla za moderna reformna šolska stremjenja med članstvom UJU. »Učit. Tov.« št. 43., z dne 2. VI., str. 1.

Naše stališče k uredbi o krajnih in oblastnih šolskih odborih za osnovne in mešč. šole. »Učit. Tov.« št. 44., z dne 9. VI., str. 1.

Učiteljski tečaji za kmetijski pouk. »Učit. Tov.« št. 45., z dne 15. VI., str. 3.

1927./28.: Kmetijsko nadaljevalno šolstvo. »Učit. Tov.« št. 1., z dne 2. VII., str. 2.

Delovni program UJU v povzdigo in reformo šolstva. »Učit. Tov.« št. 2., z dne 14. VII., str. 3. in 4.

Novi šolski zakon — poročilo tajnika na VII. pokrajinski skupščini v Kranju. — Kmetijske in gospod. šole, poročilo tajnika na VII. pokr. skupščini v Kranju. »Učit. Tov.« št. 3., z dne 21. VII., str. 2.

Kmetijsko nadaljevalno šolstvo. — Konferenca o organizaciji kmet. nad. šol. »Učit. Tov.« št. 3. in 7., z dne 21. VII. in 1. IX., str. 3. in 5.

(Dalje prihodnjič.)

UČITELJSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Zaradi preuredbe, ki se sedaj izvršuje, je začasno vhod v učiteljsko knjigarno na dvostransko v Franciškanski ulici 6.

Naš greh.

Drama v treh dejanjih s pred in poigro, spisal Ferjan Milan, učitelj v Murski Soboti.

Ko bi bil poklicni kritik, bržčas bi ocenil to dramo ne po vrlinah, ampak po kaki hibi. Ako bi pa napak ne našel, pa bi jih sam našel. Ker pa nisem kritik po poklicu, mi je tudi onemogočeno oceniti dramo tako, pač pa hočem registrirati, v koliko reproducira mladi pisatelj v dramu utrip pristne narodove duše, njegovo podzavestno trpljenje v boju za obstanek in kako daleč mi je šla vsebina do srca.

Drame nisem poznal, nisem je čital; po rokopisu so jo uprizorili pred kratkim diletantje prevaljskega »Sokola« na odru, ki je več ko majhen, priprost in brez vsakih dekoracijskih pripomočkov.

Snov za dramo je zajel pisatelj iz našega kmetskega življenja. Na enem primeru kaže življenje slovenske kmetije, slovenskega gruntarja, ki mu je dobičkaželjnost zadavila živo krščanstvo, pognala otroka v nemške premogovnike in končno uničila mater in sina in očeta.
Kmetu Trtniku je prešla ljubezen do lastnega grunta v pravcato zločinsko strast. Čimveč mu rodi gruda, tembolj se sam oddaljuje od ljubezni do sina in soesdov. Sinu edincu ne dovoli ženitve s pridnim, revnim dekletom, kar fanta odtuje očetu in materi, ter ga požene v Nemčijo. Tam mu gre slabo. Ker misli, da se ne sme vrniti, piše samo enkrat, da izve, če mu je domačija odpustila prenegljen korak. Doma molčijo, oče je trd, ne odpusti sinu, domačija ga je zavrgla, ker ji je v nagli jezi odpovedal zvestobo.

Tovariši in tovarišice, spomnite se ob vsaki priliki Učiteljskih domov v Ljubljani in Mariboru!

Splošne vesti.

— Razstava UJU v Beogradu. Ze v 36. številki z dne 1. maja smo objavili v uvodniku vse podrobnosti glede organizacije razstave UJU. Tudi kraljeva banska uprava Dravske banovine je izdala 30. aprila t. l. posebno okrožnico glede te razstave, v kateri poudarja, da pristaja na ta program. — Opozarjamo članstvo, da pripravljajo predmete, ki pridejo v poštev za to razstavo, da jih potem odposljejo sreskim šolskim nadzornikom in ti na poverjeništvu v Ljubljani, ki bo potem vse odbrane predmete odposlalo v Beograd.

— Pravila o polaganju izpita začasne učitelje. § 163. zakona o narodnih šolah predvideva za sedanje časne učitelje gotov izpit, ki ga morajo položiti v predpisanim roku. Sedaj je izdal minister prosvete poseben pravilnik na podlagi katerega morajo položiti vsi začasni učitelji ta izpit do 1. februarja 1931. Pravilnik je v celoti objavljen v »Narodni Prosveti« št. 41 z dne 25. maja.

— 1. dinar (piši en dinar) za Učiteljski pevski zbor. V zadnji številki »Učiteljskega Tovarisa« sem čital, da je predlagala tovarišica X. pri društvu Y., naj se v bodoče ne prispeva mesečno 1 dinar za učiteljski pevski zbor. Zaka kaj? Vsled strahu, da se ne bi učiteljski pevski zbor povspel do one višine, ko bo njegovemu odboru res mogoče kakega dobrega in potrebnega pevca pripočeti pri merodajnih faktorjih, da dobi mesto, ki je prazno, v bližini sedeža pevskega zbora. S tem pa ni rečeno, da absolutno zadostuje, da je član pevskega zbora. Želimo samo, da bodo oni, ki imajo odločevati pri namestitvah rade volje upoštevali kot plus članstvo pevskega zbora, če so pri dveh prošilicah pogoji in možnosti enake. Samo to hoče pevski zbor in prav nič več!! — Stališče, ki ga je zavzela tovarišica, da je tako ozkocrčno in nepremišljeno, da ga ne morem drugače krstiti po vsem tem, kar sem opazil in doživel pri 12dnevni pripravi za turneo in na 13dnevni turneji po CSR. Mnogo, mnogo nam še manjka, da dosežemo požrtvovalnost in smisel naših severnih bratov, ki so naravnost razslpni, kadar hočejo afirmirati pred inozemci svoj stan, svojo pesem in svojo domovino. Najvišje osebnosti v Pragi so nam zatrjevale, da je pri njih učiteljstvo največji kulturni faktor, da so učiteljski pevski zbori oni, ki so proslavili svojo domovino po inozemstvu. Res je, da imajo ti zbori razne dobrotnike (Bata) in mnoga velika podjetja, ki jih redno podpirajo, a največji del vseh žrtev nosijo učitelji sami, to so pevci in ostali, ki jih vedno vsestransko podpirajo ter jih ne ovirajo s takimi predlogi kot so mogoči pri nas!!! V dneh turneje je vsa slovenska javnost, posebno pa učiteljstvo, z zadovoljstvom spremljalo triumfalno pot pevskega zbora; a tik po turneji pa naj se podpora cellega dinarčka ukine. Predlog ima poseben značaj, ker izvira iz učiteljskih vrst — od tovarišic!! Lahko bi našel celo vrsto pohval, zahval, naknadnih zagotovil itd., citiral bom samo besede konzula CSR gospoda dr. Resla, ki jih je izpregovoril, ko sem se mu šel zahvalit za naklonjenost in podporo: »Dobil sem že poročila od nas, ki so najlepša! Povsod bi Vas hoteli po gotovi pavzi ponovno slišati. Vaša turneja je velik plus v odnosjih med nami in Vami!« Tako govore in podpirajo akcijo učiteljskega pevskega zbora Čehoslovaki. Zahvale posameznih učiteljskih društev pričajo, da je med učiteljstvom mnogo takih, ki se zavedajo pomena pevskega zbora in ga radi podpirajo. Čudim se le, da je v bližini Ljubljane tak odpor, ki si ga morem razlagati le na ta način, da se boje za svoja službena mesta. Brez skrbi! Dokler imamo med učiteljstvom take, ki jim je mesečno po 1 dinar za učiteljski zbor preveč, se ni bati, da bi se povzpeli zbor na upoštevanja vredno višino!

Drago Supančič.

— »Začarana bukev«. Ivana Albrehta mladinska knjiga izide 1. junija t. l. Vsebuje mladinsko pravljico, več pesmi, par deklaracij in enodejanko »Vesna«, primerno za proslavo Vidovega dne. Cena broš. 7 Din, vez. 12 Din s poštno vred. Naroča se pri izdajatelju: Ivan Albrecht, Vel. Malenca 49, p. Krška vas. P. t. šolskim upravitelstvom toplo priporočamo.

— Vabilo bulgarskega učiteljskega združenja pevskega zboru UJU. Gospodu predsedniku učiteljskega pevskega zbora v Ljubljani! Čitali smo z iskreno in živo radostjo o velikanskem uspehu, ki ga je imel Vaš zbor v CSR in bi bili posebno srečni, ako bi si mogli odtrgati od našega dragocenega časa toliko, da posetite Bulgarijo. S čuvstvom bratske radosti bi Vas sprejeli in slišali Vaše krasne slovenske pesmi. Ako se blagovolite odzvati našemu vabilu, ne pozabite, da je najboljši čas za to med 15. junijem in 15. julijem t. l. Čez čas velikih počitnic ne bi morda bilo tako udobno kakor bi želeli. Nadejamo se, da se našemu bratskemu vabilu odzovete in nas ne pozabite obvestiti o Vašem prihodu! — Z bratskimi pozdravi za združenje bulgarskih učiteljev Sofija — Podpisi.

— Učiteljem, ljubiteljem prirode. V okviru Muzejskega društva za Slovenijo v Ljubljani se je osnovala prirodnoznanstvena sekcija, ki hoče nuditi svojim članom sledeče: 1. Glasnik Prirodnoznanstvene sekcije bo redno izhajal kot poligloto znanstveno glasilo. Člani dobivajo Glasnik svoje sekcije. 2. S široko razpredeno zamenjavo Glasnika — približno 150 znanstvenih časopisov — ustvarja društvo znanstveno biblioteko, ki je članom vedno na razpolago. 3. Vsem na znanstvenem polju aktivnim članom bo sekcija nudila pomoč v pogledu literature, objektov, narvetov in delovnih prostorov. 4. Vsak prvi petek v mesecu se bodo vršili sestanki sekcije (zaenkrat v eni izmed predavalnic ljubljanske univerze). Pri tej priliki bo članom predložena najnovejša znanstvena literatura, demonstrirali se bodo zanimivi objekti in poizkusi, pričalo se bo o lastnem in tujem delu na raznih poljih prirodnih znanosti. Vljudo vas vabimo v svoj krog. Prihodnji sestanek bo v petek, dne 6. junija ob 18. uri — V svrhu priglasitve prilagamo današnji številki prijavnice dopisnice in opozarjamo tudi na priporočilo »Glasnika muzejskega društva«, ki ga priporočamo osebno za učiteljske knjižnice.

— Tovarišicam! Ker so zlasti zunanje tovarišice izrazile željo, da bi se pogosteje sestajale, je odbor »Društva učiteljice« sklenil, da se skliče sestanek na binkoštni torek dne 10. junija 1930. ob 9. uri dopoldne na I. mestni deklisli osnovni šoli (pri sv. Jakobu v Ljubljani). Za slučaj, da torek ni prost, je zborovanje v ponedeljek ob isti uri. Poročala bo tov. Pleškova o nameravani konferenci za kmetsko gospodinjke nadaljevalne tečajne in šole. Pogovorile se bomo pri tej priliki tudi o bodočem delu in o drugih naših težnjah. — Dobrodošle so vse tovarišice, ki se zanimajo za naše delo in ki jim je na srcu lastni napredek in dobrobit.

Odbor.

— Dijaški penzionat UJU sekcije Beograd. Komaj je bil otvoren Dački dom, ki ga je postavil izvršni odbor UJU v Beogradu, že se vršijo priprave za zidavo novega doma. Beograjska sekcija, ki je že del časa imela namen zidati svoj poseben dom, ki naj bi služil kot konvikt za učiteljske otroke, se je pred kratkim odločila realizirati svoj namen. Pretekli teden je bil posvečen temeljni kamen dijaškemu penzionatu, ki bo poleg Dačkega doma ponoven dokaz delavnosti in stanovske zavednosti beograjskega učiteljstva.

— Razstava mladinske literature v Bukarešti in Rumuniji. 1. junija t. l. bo otvorena razstava mladinske literature v Bukarešti. Na tej razstavi bo zastopana predvsem rumunska mladinska literatura, vendar pa je na tej razstavi določen tudi poseben oddelek za mladinsko literaturo sosednjih držav.

— Tečaja za izobrazbo učiteljstva v rokotvornem pouku. Kr. banska uprava razpisuje tečaja za izobrazbo učiteljstva v rokotvornem pouku. I. Učiteljski tečaj za deška ročna dela v Ljubljani od 7. julija do 3. avgusta 1930. Prošnje morajo dospeti kr. bankski upravi po uradni poti najkasneje do 15. junija 1930. — II. Učiteljski tečaj za deška ročna dela v Mariboru od 14. julija do 14. avgusta 1930. Prošnje morajo dospeti kr. bankski upravi po uradni poti najkasneje do 20. junija 1930.

— Razpis učiteljskega tečaja za ročna dela v Ljubljani. Kralj. banska uprava Dravske banovine priredi v letošnjih velikih počitnicah od 7. julija do 3. avgusta učiteljski tečaj za ročna dela. V tečaj se bo sprejelo 45 do 50 udeležencev, vodil ga bo po ravnatelj Alojzij Novak. Tečaj se bo vršil na srednji tehnični šoli v Ljubljani, in sicer: I. Splošni tečaj od 7. do 13. julija obvezen za vse udeležence. Predmeti: gnetenje, izrezovanje iz papirja in osnoda dela iz lepenkarstva. II. Strokovni tečaj za: 1. lepenkarstvo, 2. dela iz lesa in kovine, 3. pletarstvo. — Vsak udeleženec si bo izbral eno izmed strok iz tečaja pod II. Za vse udeležence bo po njihovi želji tudi tečaj za krasline tehnike (z ozirom na zahtevo zakona o narodnih šolah), in sicer: vlaganje v les, imitacija intarzij, slikanje na les, steklo in tkanine, šabloniranje, kovinska plastika i. dr. — 2. Tečaj za naprave lutkovnih gledališča in njegovih oprem. — Udeleženci bodo lahko stanovali proti nizki odškodnini v akademskem kolegiju, hrano pa imeli v uradniški menzi na lastne stroške. — Pouk bo brezplačen, le za nabavo potrebnega materiala plača vsak udeleženec po 200 Din; zato so pa vsi izdelki last tistega, ki jih izdelava. Prispevke za material je plačati ob vstopu v tečaj. — Učitelji(ce) osnovnih, meščanskih, srednjih šol in učiteljice. ki se žele udeležiti tega tečaja, naj vložijo prošnje, oziroma prijave z navedbo stroke iz strokovnega tečaja pod II. na kr. banksko upravo IV. v Ljubljani do 10. junija 1930. — O sprejemu se bodo dotičniki posebej obvestili. Vsi sprejeti udeleženci se zberejo 7. julija ob 8. uri na srednji tehnični šoli v Ljubljani.

— Razpis tečaja za deška ročna dela v Mariboru. Kraljevska banska uprava Dravske banovine priredi v letošnjih velikih počitnicah od 14. julija do 14. avgusta učiteljski tečaj za deška ročna dela. V tečaj, ki ga bo vodil ravnatelj Drago Humek in se bo vršil v delavnici deške meščanske šole v Mariboru, bo sprejetih 20 udeležencev. Obsegal bo sledeče panoge ročnega dela: 1. Gnetenje gline in modeliranje v glini, plastilinu, papirni masi itd. v zvezi z vlivanjem v mavcu. 2. Izrezovanje papirja in lepenkarstvo v zvezi z vezanjem knjig. Izdelovanje pisanih papirjev. 3. Obdelovanje lesa z nožem s posebnim ozirom na uporabo protja in kalanega lesa. 4. Obdelovanje lesa z orodjem s posebnim ozirom na mizarske in strgarske izdelke. 5. Krasitev lesnega površja z urezovanjem, vlaganjem, barvanjem in politiranjem. Linorez in lesorez. 6. Obdelovanje kovine s posebnim ozirom na spajanje ploščevine. Krasitev kovin. 7. Osnove pletrskega dela. — Vse delo se bo naslanjalo posebno na šolski pouk in na praktično življenje. Med praktično udejstvovanje bodo vpletene predavanja o orodju in gradivu, pa o deškem ročnem delu v zvezi s šolskim poukom. — Ker v času tečaja ni dijaškov v mestu, bo lahko dobiti potrebnih stanovanj. Hrano bodo imeli udeleženci v uradniški menzi na lastne stroške. — Pouk je brezplačen. Za nabavo potrebnega gradiva plača vsak udeleženec ob pričetku tečaja 200 Din, zato so pa vsi izdelki njegova last. — Učitelji osnovnih, meščanskih, srednjih šol in učiteljice, ki se želijo udeležiti tega tečaja, naj vložijo prošnje na kralj. banksko upravo odd. IV. v Ljubljani do dne 10. junija 1930. — O sprejemu bodo dotičniki posebej obveščeni. Vsi sprejeti udeleženci se zberejo dne 14. julija v deški meščanski šoli v Mariboru.

— Ustanove vdovam in sirotam državnih nameščencev. Hranilni in posojilni konzorcij — kreditna zadruga državnih uslužbencev s sedežem v Ljubljani, razpisuje za leto 1930. iz sklada Ivana Rostana 15 ustanov po 300 Din za najbednejše vdove in sirote po državnih nameščencih. Prosilke naj pošljamo priloženo od župniškega ali občinskega urada potrjeno dokazilo, da so res ubožne ali pa vsled bolezni in onemoglosti nesposobne za pridobivanje. Prošnje naj se pošljejo na upravni odbor konzorcija do 15. junija 1930.

— Zahvala. Posojilnica v Logatcu je naklonila Učiteljskemu domu v Ljubljani 250 Din. Za dar se ji najiskreneje zahvaljuje v imenu doma Jos. Kobal, blagajnik.

— Preskrbo prenočišč v hotelih ali privatnih stanovanjih za izvenljubljanske obiskovalce ljubljanskega jubilejnega velesenjca od dne 29. maja do 9. junija, bo prevzel tudi letos Stanovanjski urad velesenjca, ki bo posloval na glavnem kolodvoru neprestano noč in dan. Posebna komisija Stanovanjskega urada bo pregledala vse prijavljene sobe, tako, da bodo obiskovalci dobro in poceni preskrbljeni s čistimi in udobnimi prenočišči.

— Pedagoška centrala v Mariboru. V soboto 17. maja se je vršila seja širjega odbora. Prva točka dnevnega reda je bilo predavanje oblastnega šolskega nadzornika v pok. g. M. Senkoviča: Poizkus združitve glavnih ciljev nove šole. Predavatelj je v lepo zasnovani razpravi s stališča današnjih razmer in izvedljivosti preciziral smotere nove šole, pobijajoč trditve, da nova šola nima jasnih ciljev. Dotaknil se je tudi vprašanja »importa« tujih pedagoških idej ter ciljev nacionalne vzgoje. Predavatelj, ki mu je sledila živahna debata, se na splošno željo objavi v »Popotniku«. — V naslednji točki se je obravnaval program dela za bodoče poslovno leto. Sprejet je bil sklep, da se to leto posveti notranjemu delu, in sicer na ta način, da se sodelavci, ki so bili doslej vsi za vse, lotijo ožjih področij pedagogike.

— Pedagoška centrala v Mariboru. Vabilo na sodelovanje. V zmyslu sklepa širjega odbora vabimo tovariše in tovarišice, da se javijo za sodelovanje pri študiju posameznih panog pedagogike. Področja bi bila sledeča: učiteljska izobrazba, zunanja organizacija šolstva, šolska higijena, pedagoška psihologija, elementarni razred, srednja stopnja, višja stopnja, strnjen pouk, filozofija posameznih predmetov itd. V knjižnici Pedagoške centrale so na razpolago za to potrebne knjige, ki se bodo pri tem delu lahko tudi strokovno ocenile. Na podlagi teh ocen bo sestavljen nov katalog knjig s kratko navedbo kvalitete. Interesenti vljudo vabimo, da se prijavijo in navedejo področje, ki jih zanima.

— Šolska vodstva pozor! Letošnji ljubljanski jubilejni velesenjem se vrši od 29. maja do 9. junija in pada torej še v šolsko leto. Šolska vodstva, posebno ona na deželi, naproša upravo ljubljanskega velesenjca, da naj svoje majske izlete uredi tako, da si bo mladina v zvezi z izletom zamogla ogledati tudi velesenjem. Na velesenju bo zbrano vse kar zamore zanimati tudi mladino in dvigati njen narodni ponos. Kajti večina razstavljenih predmetov je ustvarila slovenska roka in slovenski um. Razlaga pod vodstvom strokovnega učiteljstva bo mladini v največjo korist. Za učence vseh šol velja znižana vstopnina po 3 Din, spremljajoče g. učiteljstvo je vstopnine prosto.

— Nabava radio-aparatur. Kraljevska banska uprava Dravske banovine je izdala navedeno okrožnico: Da se omogoči točna evidenca in določi obseg narodno prosvetnega dela, ki ga ministrstvo prosvete želi organizirati po beograjski radio-postaji, je ministrstvo prosvete z aktom P. br. 13.642 dne 30. aprila t. l. izdalo odredbo, po kateri je poročati, kaj se je v stvari že ukrenilo. — Zaradi tega odreja kraljevska banska uprava, da načelstva čimprej poročajo semkaj, koliko šol ali drugih javnih uradov ima že svoj radio, ki je dostopen tudi občinstvu,

Najboljše in najcenejše
OLJE zoper prah
kakor tudi
ŠOLSKE GOBE
nudi

ORIENT, D. Z O. Z.
LJUBLJANA, Dunajska cesta 14

koliko in katere šolske občine so na tukajšnje okrožnico št. 10.576 z dne 16. aprila 1930. pripravljene nabaviti svojim šolam radio-aparate ter kaj ukreniti, da bi akcija čim boljše uspeša.

— Šolska mladina ima za obisk letošnjega jubilejnega velesenjca znižano vstopnino po 3 Din za učenke oziroma učenca, ako je obisk skupen pod vodstvom gg. učiteljstva, na kar opozarjamo šolska vodstva. Dan obiska poljuben.

— Interesantno je opazovati, kako napreduje naše ljudstvo tudi v obučalstvu. — Vedno več ljudi vidimo hoditi po gumih podpetnikih, vedno bolj se širi ta predmet pri nas. Reči moramo: to je modro in pametno. Palma podpetnik ne le da vzdrži več kot usnje, ampak tudi hoja je mirna in prožna; varuje telo in draže čevlje. Palma je celo ceneje kot usnje. — Upamo, da bo vsak, ki drži na svojo zunanost, nosil Palma podpetnike.

— Solstvo na Kitajskem. Grupa učenjakov iz Severne Amerike se je napotila v Kinu, da prouči tamošnje socialno-kulturne razmere. — Poročilo, ki ga je ta grupa poslala, ja tako, da ga na zapadu sploh ne moremo razumeti. Na 10.000 prebivalcev pride po en zdravnik. Z učiteljstvom je nekoliko boljše. Na 8500 prebivalcev pride en učitelj.

— Mladinska literatura na Japonskem. V nobeni drugi državi menda ni tako razširjena mladinska literatura kot na Japonskem. Ta država se po pravici ponaša v tem oziru s svetovnim rekordom. — Skoro vsaka družina je naročena na več ali vsaj na en mladinski list. — Samo v Tokiju izhajajo dvajset mladinskih listov, od katerih izhajajo nekateri v 200.000 izvodih. — Nekateri mladinski časopisi izhajajo mesečno na 300 straneh izbornege tiska, ki je spopolnjen z najlepšimi ilustracijami.

— Ferijski tečaj za učitelje(ice) v Krku. Čast nam je obavijestiti nastavnike(ce) u cijeloi državi, da se prijave za tečaj škole rada u Krku više ne primaju, jer je broj slušaoca popunjen. Prijave za tečaj u Zagrebu primaju se i dalje, jer još ima raspoloživih mjesta. — Oblasni Odbor Podmlatka Crvenoga Krsta u Zagrebu.

— Vzgoja učiteljskega naraščaja v Ameriki. (U. S. A.) Smoter američanskih reformatorjev je, obvarovati učiteljski naraščaj tradicionalnih šablon poučevanja in ustvariti iz njega to, kar ustvarja osnovna šola iz otroka: samostojna in veselo ustvarjajoča bitja. Nova učiteljska vzbujajo zanimanje in razumevanje za telesni in duševni razvoj otroka in stremenje po psihološko pravih vzgojnih in učnih metodah. — Zadnje leto študija je posvečeno praksi. Naraščajniki živijo z učenci v razredu, na igrišču, v delavnici, na vrtu in na ekskurziji. Na razpolago so jim vedno najnovejše knjige in revije. Vsak dijak ima poleg tega še dva svetovalca; vadiškega učitelja, pri katerem praktično, in profesorja pedagogika. Imajo tudi skupne konference dijakov, kjer medsebojno izmenjavajo pridobljene izkušnje. — Dijaki mnogo več izprašujejo, nego po prejšnjem sistemu, prostovoljno več delajo kot poprej, čitajo več, čutijo več samoodgovornosti in imajo več lastne iniciative, pa mnogo več srca za otroke. Srečnejši so in zadovoljnejši. Vesele se poučevanja, za kar jim daje dnevno občevanje z mladino mnogo pobude. — Marsikaj preživetelega so črtali iz starih učnih načrtov, a niso črtali ničesar, kar ima življensko in praktično vrednost. Znanje ni tako natrpano ali je strokovno mnogo bolj poglobljeno. Dijaki posvečajo duševni in telesni higieni otroka ter zakonom rasti in učenja mnogo več pozornosti kot oni, ki so izšli iz starih tečajev. Zdravje mladine jim je vredno več nego vsa učnost. Zato ne preobremenjujejo otrok, marveč jih obdajajo s toplo ljubeznijo. — Meš. S.

— Odtegotvanje za Zvezo nabavljajnih zadrug. Ker je naša Zveza državnih nameščencev v Ljubljani v zadnjem času prejela več dopisov, v katerih organizirani državni uslužbeneci prosijo za posredovanje v vprašanju ustavitve odtegljajev za Zvezo nabavljajnih zadrug, je naša Zveza dne 14. maja naslovila v tem predmetu posebno vlogo na obči oddelek finančnega ministrstva. V njej prosí, naj bi finančno ministrstvo posredovalo, da se slično kakor za uslužbenstvo pravosodnega resora, izda odločba o ukinitvi odtegljajev tudi za vsa ostala ministrstva in za vse državne upokojence. — »Naš Gl.«

— Draginske doklade častnikov in vojaških uradnikov. Proglašen je zakon, s katerim se priznavajo častnikom, vojaškim uradnikom, podčastnikom in gojencem vojnih akademij osebne in družinske draginske doklade ter stanarina po odločbah ministrskega sveta od 24. januarja 1924., D. R. št. 7500, od 28. februarja 1924., D. R. št. 21.800 in od 23. januarja 1926., D. R. št. 99.000. Obenem pooblašča zakon ministrskega predsednika, da more te draginske doklade na predlog finančnega ministrstva zvišati, znižati ali sploh ukiniti. — »Naš Gl.«

Oblike kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠICEVA CESTA 14/II.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

En gros. En detail.

Osebnostne zadeve.

—i Za banskega inspektorja v Dravski banovini je imenovan g. dr. Fr. Kotnik.
 —i Za banovinskega šolskega nadzornika za narodne šole je imenovan oblastni šolski nadzornik Fortunat Lužar.
 —i Za sreske šolske nadzornike so imenovani v poedinih srezih: Kranj: Rus Vilko, sreski šol. nadzornik v Kranju; Skofja Loka: Zahrastnik Vinko, š. upr. v Skofji Loki; Ljubljana-okolica: Grad Janko, šolski nadz. v Ljubljani; Strukelj Ivan, šolski nadz. v Ljubljani; Logatec: Merljak Fran, š. nadz. v Logatcu; Litija: Bezeljak Ivan, š. nadz. v Litiji; Kočevje: Betrijani Božidar, š. upr. v Kočevju in Lukežič Gustav, š. nadz. v Kamniku; Krško: Levstik Leopold, šolski nadz. v Krškem; Brežice: Drnovšek Fran, šolski nadz. v Brežicah; Laško: Potočnik Ljudevit, š. nadz. v Laškem; Celje: Pestevšek Rihard, š. nadz. v Celju; Gornji grad: Lužnik Ivan, š. nadz. v Gornjem gradu; Slovenjgradec: Grmovšek Miloš, š. nadz. v Gornjem gradu; Maribor: Tomažič Ivan in Koropec Ivan, š. nadz. v Mariboru; Ptuj: Gorup Jos., š. nadz. v Ptuju in Cepuder Leon, š. nadz. v Dolnji Lendavi; Konjice: Gzelman Božidar, š. nadz. v Konjicah; Dravograd-Prevalje: Močnik Peter, š. nadz. v Dravograd-Prevaljah; Ljutomer: Karbaš Fran, š. nadz. v Ljutomeru; za pregled so imenovani: Murska Sobota: Velnar Jože, š. upr. pri Sv. Lenartu v Slov. goricah; Dolnja Lendava: Horvat Izidor, š. upr. v Hotizi; Radovljica: Knez Rudolf, š. upr. v Lescah; Kamnik: Marok Lojze, učitelj v Ljubljani; Ljubljana-mesto: Rape Andrej, š. nadz. v Ljubljani; Novo mesto: Lampret Fortunat, š. upr. v Borovnici; Celje: Fink Tone, učit. v Šmarju pri Jelšah; Maribor: Kožuh Mirko, š. upr. v Mariboru; Šmarje-Rogatec: Šumer Hinko, š. upr. v Šmarju pri Jelšah.

—i Stalnost v državni službi je priznana po čl. 71. zakona v narodnih šolah: Korbar Vladimiru, učitelju v Mariboru, Verbek Neži, učiteljici v Zrečah, Lanartič Mariji, učiteljici v Dornovi, Skulj Vladimiru, učiteljici v Trbovljah, Bernot Nadi, učiteljici v Vurbergu, Škilan Josipu, učitelju v Studencih, Pergar Viktorju, učitelju v Toplicah, Berce Vladimiru, učitelju v Mirni, Rogl Francu, učitelju pri Sv. Lenartu, Gorup Mariji, učiteljici v Dobrovcu, Grum Ivanu, učitelju v Gabrku, Jezeršek Franciški, učiteljici na Selih, Jurca Mariji, učiteljici v Mekinjah, Hrast Nataliji, učiteljici v Makolah, Kurbus Mileni, učiteljici pri Sv. Vidu, Kump Antonu, učitelju v Jarenini, Mohorko Cirilu, učitelju v Studencih, Pogačnik Stefanu, učitelju v Gornji Lendavi, Rus Otiliji, učiteljici v Tišini, Štravs Mariji, učiteljici v Rajhenburgu, Skoupil Heleni, učiteljici pri Stari cerkvi, Škarar Ivanu, učitelju v Tomišlju, Terček Angeli, učiteljici v Kalobju, Urbajs Alojziju, učitelju pri Sv. Trojici, Zalohar Cirilu, učitelju v Bohinjski Bistrici, Visenjak Mariji, učiteljici v Odrancih, Vičar Francu, učitelju pri Sv. Lovrencu, Vaupot Mihaelu, učitelju v Velenju, Šušteršič Franji, učiteljici v Polanah, Slapšak Stanislavi, učiteljici v Skočjanu, Rus Stanislavi, učiteljici v Tržišču, Róck Mariji, učiteljici v Kostrivnici, Pirnik Maksu, učitelju v Litiji, Prešernu Adolfu, učitelju v Kuželju, Milkovič Adamu, učitelju v Žužemberku, Leskovec Frideriki, učiteljici v Šenčurju, Hauptman Maksu, učiteljici pri Sv. Lovrencu, Dodič Ivanu, učitelju v Rakah, Čretnik Josipini, učiteljici v Št. Ilju, Černelc Božidarju, učitelju v Zagorju, Belec Janezu, učitelju pri Sv. Jurju, Bezeljak Mariji, učiteljici na Uncu in Vunderl-Roškar (Neži).

OBLACILNICA ZA SLOVENIJO

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7
 priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovarn. Glavni nameštenci dobe blago tudi na obroke proti predložitvi legitimacij.

Učiteljski pravnik.

—§ Volonterska služba se šteje v učno dobo, ki jo določa zakon o narodnih šolah za polaganje usposobljenostnega izpita (§ 72. in odločba ministrstva prosvete O. N. br. 84.160 iz leta 1928.).

Naša gospodarska organizacija.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh prejmete položnice za nakazilo članskega prispevka za 212. smrtni slučaj (Josip Bradaškja, Dev. Mar. v Polju) v znesku 6 Din, zakonski pari 11 Din. Člani, ki prejmejo položnice z drugačnimi zneski, imajo zaostanke za prejšnje smrtne slučaje; ti naj nakažejo naznačene zneske. — Posmrtnina za zadnji smrtni slučaj je znašala 12.250 Din. — Od 1. januarja do 27. maja 1930. je bilo vpisanih 104 članov. Na posmrtninah je v tem času izplačala društvena uprava dedičem umrlih članov 133.250 Din. Koncem maja t. l. ima U. S. 2481 članov. Priglašencev za sprejem ima društvo nad 100, ki bi lahko takoj postali pravi člani, če bi nakazali sprejemne pristojbine. Nakažite male zneske (od 27 do 76 Din) za sprejemne pristojbine, da ne bo prepozno. — Današnja posmrtnina znaša 12.405 Din.

Drogerija „ADRIA“

LJUBLJANA 1 SELENBURGOVA Mr. Ph. S. Borčić

priporoča svojo veliko zalogo foto-aparatur in potrebnih kakor tudi kozmetične parfumerijske artikole, ki se dobijo v največji izbiri.

Stanovska organizacija UJU

iz društev:

Vabilo:
 = UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ LASKO bo imelo svoj redni letni občni zbor v torek 3. junija 1930. točno ob 9:30 uri dopoldne v osnovni šoli v Laškem. Dnevni red: 1. Zapisnik, 2. Situacijsko poročilo poda tov. Dimnik Iv. urednik Učiteljskega Tovariša iz Ljubljane. Dopisi. 3. Poročila funkcionarjev: a) tajnika, b) blagajnika, c) računskih pregledovalcev. 4. Proračun za leto 1930./31. 5. Volitve: a) odbora, b) računskih pregledovalcev, c) delegatov za pokrajinsko in glavno skupščino. 6. Poročilo o seji širjega sosveta. 7. Predavanje. 8. Predlogi in nasveti. — Ker se ta dan zadnji snidememo v tem šolskem letu, pričakujemo polnoštevilne udeležbe. Tovariše in tovarišice, ki niso še docela poravnali svojih obveznosti, naprosamo, da urede to vsaj do zgoraj navedenega dneva, da zamore blagajnik zaključiti svoje knjige. — Odbor.

= SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO UJU, LJUBLJANA-OKOLICA — vzhodni del bo zborovalo v soboto dne 7. junija 1930. točno ob 9. uri v risalnici osnovne šole v Mostah s sledečim dnevnim redom: 1. Predavanje: O težnjah nove šole. (Univ. prof. dr. Ozvald). 2. Predlogi za pokrajinsko in državno skupščino. 3. Slučajnosti. — Članstvo se vabi, da se zborovanja polnoštevilno udeležijo.
 = SOŠTANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo 5. junija ob 10. uri v Velenju. Na dnevnem redu je predavanje in volitev delegatov za glavno in pokrajinsko skupščino. Po zborovanju prijateljski sestanek. Ker je v tem šolskem letu to zadnje zborovanje, prosim polnoštevilne udeležbe. — Franjo Rejec, podpredsednik.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA DOLNJO LENDAVO bo zborovalo v sredo 4. junija 1930. v Bogojini. Na dnevnem redu je več važnih zadev, zato pridite vsi.
 Tajnik.

= SAVINJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA VRANSKI OKRAJ bo zborovalo v sredo 4. junija 1930. ob 10. uri v Št. Juriju ob Taboru. — Poleg običajnosti je na dnevnem redu: 1. Volitev delegatov za pokrajinsko in glavno skupščino. 2. Zgodovina našega društva. 3. Nacionalna vzgoja. 4. Osnova in cilji Učiteljske gospodarske poslovalnice. Predsednik: Jos. Jarh.

= UČITELJSKO DRUŠTVO UJU ZA BREŽIŠKI SREZ bo zborovalo v soboto dne 14. junija 1930. ob 9. uri v Sevnici. Na polnoštevilno udeležbo vabi — odbor.

Poročila:

+ ZBOROVANJE UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA MEZIŠKO DOLINO, ki se je vršilo dne 10. maja 1930. ob 9. uri na Poljani pri Prevaljah.

V okraju je učiteljstva 62. včlanjenih 60, navzočih 36, t. j. 60%.
 I. Situacijsko poročilo: Tov. predsednik pozdravlja navzoče in posebej na novo vstopivše tovariše, čestita tov. Gačniku in tovarišici Šijančevici ter tov. Golji in tovarišici Kastelčevi k poroki, pozdravlja tov. Vodenička iz Maribora, ki je prispejal na zborovanje, da poroča o delovanju Učiteljskega doma in Gospodarske poslovalnice. Sprejme se predlog, da se spremeni dnevni red v toliko, da se po situacijskem poročilu stavi referat tov. Vodenička.

Prečita se zapisnik zadnjega zborovanja. Tov. Gačnik vprašuje zakaj se ni objavil v »Učit. Tovarišu« apel na javnost. Tov. predsednik prečita odgovor pov. UJU — Ljubljana. Apel se naj objavi na odgovornost društva. Tov. Gačnik izraža nezadovoljstvo napram pov. UJU Ljubljana in zahteva, naj društvo izstopi, nakar odvrne tov. predsednik, da izstop ni aktualen v času velike borbe za stanovske pravice. Zapisnik se odobri.

Predsednik poroča o seji širjega sosveta in se potem vrši o poročilu daljša debata, v katero so posegli tov. Fajnik, Gačnik itd.

Tov. Vodenik je v tekoči besedi podal poročilo o namenu in o delu Učiteljskega doma v Mariboru kakor tudi o poslovanju Gospodarske poslovalnice v Mariboru. Poziva posebno mlajše tovariše naj delajo za naše gospodarske ustanove, a šolski upravitelji naj vsa svoja naročila dajejo potom gospodarske poslovalnice. Za vsa društva naj se uvede skupna obvezna članarina za Uči. dom.

II. Poročila referentov o izvenšolskem delu, šolski reformi in samoizobrazbi: Tov. Gačnik nima nikakega poročila, ker se ni nobeden krožek sestel. Tov. Močnik kot referent o šolski reformi je uradno zadržan. Tovarišica Vrečkova poroča, da še ni dobila poročil o izvenšolskem delu tovarišice, oziroma so se poročila napačno tolmačila.

III. Poročilo tov. Fajnika o Fleretovi čitanki: Tov. Fajnik poda svoja izkustva, ki jih je pridobil v osnovnem razredu pri poučevanju čitanja in pisanja po Fleretovi čitanki. Uspehi so prav dobri in lažje dosegljivi, kakor po naših starejših čitankah. Metoda je prav dobra, samo ne sme zaiti v ekstreme. Priporoča se, naj se uvede Fleretova čitanka v celem srezu.

IV. Volitev delegatov za glavno in pokrajinsko skupščino: Tov. Fajnik predlaga, naj se volijo delegati le za pokrajinsko skupščino, ker za glavno ni na razpolago sredstev. Za delegata sta izvoljena tov. Gačnik

* Zadevo je odklonil ožji sovset, ker ni smatral za umestno tako objavo.

Op. pov.

in tovarišica Vrečkova, namestnika pa tov. Lodranta in tov. Ledinek.

Delegata naj zastopata mnenje, naj se mladinski listi, oziroma odseki sami vzdržujejo, kar je pri tolikem številu naročnikov lahko izvedljivo. Zaradi neobjavljanja društvenih sklepov naj se pov. UJU Ljubljana izreče nezaupnica.

Op. pov.: Objave, ki jih je ožji sovset z ozirom na položaj odklonil slovejo sledeče:

Sklep predzadnjega zborovanja Meziškega društva:

POZIV

Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije, Jugoslovenski Matici, Društvu Rdečega križa kraljevine Jugoslavije, Jadranski straži, Narodni odbrani, Kolu jugoslovenskih sester, Kmetijski družbi, Sadjarskemu društvu in Platinškemu društvu itd.

Apeliramo na vsa društva, ki pričakujejo, oziroma računajo na delo učiteljstva v javnih korporacijah, da zastavijo vse svoje sile na merodajnih mestih za izboljšanje naših materialnih zadev, ker le materialno dobro stojiče učiteljstvo bo moglo tudi v javnosti uspešno vršiti svoje vzgojno, prosvetno in humanitarno delo.

Pojasnilo in apel na vsa telovadna, nacionalna, kulturna in dobrodelna društva!

Draginja v naši dolini in nezadostni prejemki narekujejo učiteljstvu, da se v skrbi za samega sebe in svoje družine bolj in bolj izogiba vsemu, karkoli zahteva izdatke, ki jih plače ne omogočajo.

Ker je udeleževanje v društvi vedno združeno z izrednimi izdatki v tej ali oni obliki, je v očigled našemu slabemu finančnemu stanju upravičena bojazen, da se bo učiteljstvo odtegnilo udeleževanju v društvi.

Pojasnujemo to vsem društvom v pravo tolmačenje in obenem apeliramo na društva in na merodajne faktorje, da po svojih močeh ustvarijo učiteljstvu znosno življenje, ker brezdomno je za kulturno, nacionalno, gospodarsko in humanitarno snovanje na deželi sodelovanje in pravo razpoloženje učiteljstva nujno potrebno.

Učiteljsko društvo za Meziško dolino.

V. Slučajnosti: Vrši se razgovor o uradni konferenci in je odbor že vposlal tozadevne predloge (teme), ki se naj bi obravnavali.

Gallob, preds. Ledinek Miloš, tajnik.

Zaključci

proljetne redovite skupštine jugoslovenskega učiteljskega društva »Jedinstva« za grad Zagreb i okolico i društva sreza Sv. Ivana Zeline u Sesvetama 3. maja 1930.

1.

Učiteljstvo ovih društv, kao i sve učiteljstvo Udruženja Jugoslovenskoga Učiteljstva, stalno je prožeto uvjerenjem o potrebi i korisnosti samo jedne učiteljske organizacije u našoj Kraljevini, pa stoga iskreno želi skoro ujedinjenje svega još dosad neujedinjenoga učiteljstva i u Savskoj banovini, kako je to već provedeno u svim ostalim banovinama. Pošto je nedavno u glavnom odboru UJU u Beogradu jednodušno usvojen predlog o posvemašnjoj promjeni dosadašnjih pravila Udruženja, najjednostavniji i za stalež najbolji, a i jedino moguć način staleškoga ujedinjenja jeste oko UJU, kao organizacije, koja je u prošlih deset godina pokazala pravu životnu i po stalež blagotvornu snagu, a koja je za potpuno ujedinjenje svih učiteljskih redova spremna na najšire opravdane predusretljivosti.

I, sa zadovoljstvom se konstatira, da su na ovoj današnjoj velikoj skupštini u znatnom broju prvi put uzeli vidna učešća i djelovali učiteljstva dosadašnjih struja izvan UJU, kojom prilikom se u raspravama ozbiljnim sudelovanjem svoju pokazala obostrano istinska volja za skorim uklanjanjem zapreka općem staleškom ujedinjenju ovde, na jednako častan način za sve, pa se utvrdila i potpuna saglasnost cjelokupnoga učiteljstva Zagreba i šire okolice u prosuđivanju prvotno staleškim potreba i interesa.

U ovu svrhu, a dosljedno dosadašnjim svojim načelima, i sva učiteljska imovina i institucije za ove krajeve — i ako su po vrhovnim odlukama upravnih i sudskih instancija dosuđene konačno u pravo ovdajšnjem učiteljstvu iz UJU — priznaju se iskreno na upotrebu svemu učiteljstvu ovde pa prema tome valja organizirati za to i zajedničku upravu, jer je ta imovina nekad ovde zajedničkim žrtvama i stvorena, zbog čega se ni ne može od korišćenja njome isključivati nijedan dio učiteljstva, kako je to dosad postupano prema većini, a na veliku štetu i staleža i same imovine.

2.

U stvari izmjene pravila Udruženja usvaja se načelno u glavnom odboru UJU od 16. i 17. aprila o. g. prihvaćeni nacrt, kojim se osigurava i dalje puna jedinstvenost i idejna osnovica organizacije, a uz očuvanje sekcija u glavnim kulturnim centrima uvodi se potrebno funkcioniranje organizacije po banovinama za poslove tih teritorija. Uz reprezentativnije, cjelishodnije i proporcionalnije projektirano novo upravljanje Udruženje će se u budućnosti ojačati i svestranije delovati u osnaženoj svijesti članova i pripravnošću na veće žrtve prema organizaciji, naročito radi osiguranja samopomoćnih staleških ustanova i pojačanja staleške štampe, kod čega će se zajednička imovina i ustanove Udruženja prikupljati i u centrali i van nje, prema potrebama sa

J. MAČEK

LJUBLJANA Aleksandrova cesta št. 12.

mopomoči i u korist opću, a dosadašnje imovine pojedinih krajeva ostaju i pribiru se i dalje u njihove posebne svrhe.

3.

Da se učiteljska imovina i institucije u Zagrebu što prije spasu od potpune ružine i privedu u korist svemu učiteljstvu, kako bi se sav staleški život — bilo s koje strane — već jednom u njima usredotočio, zaključeno je, jednodušnim zahtjevom cijele skupštine, da se pozove uprava Povjereništva UJU Zagreb i uprava Filipovićevo Saveza učiteljskih društava Savske banovine, da bi se uskoro sporazumjele o zajedničkom radu za dizanje sekvestra s imovine i za uvođenje međusobne uprave njome, a naročito o hitnom popravku zgrada, što će sve dovesti i do zajednice staleške, za čim teži učiteljstvo ovde bez obzira na raniju podvojenost.

U interesu provedbe ovoga zahtjeva treba da se s njime saglase svi učiteljski skupovi ovoga proljeća, s obje strane.

4.

Misao velike školske izložbe u Beogradu prilikom ovogodišnje glavne skupštine i proslave desetgodišnje Udruženja pozdravlja se, i s teritorija ovih društava nastojeće se da bude u tomu, u sklopu pripadnoga Povjereništva, zastupano dostojno grada Zagreba i njegove okolice, u prikazu napretka ovdajšnjega osnovnoga školstva među ukupnim školstvom Kraljevine.

5.

Odobrava se rad glavnoga odbora Udruženja u ovoj godini i zauzimanja u različnim školskim i staleškim pitanjima i potrebama, kod čega se na nadležne faktore apelira posebno u ovim stvarima:

a) učiteljstvo građanskih škola velikim interesom i uvjerenjem u hitnu potrebu očekuje Zakon za građanske škole u Kraljevini, analogno već donesenim zakonima za srednje i osnovne škole;

b) da se isplaćuje, u smislu Zakona i naredbe Ministarstva Prosvjete, stanarina i svima udatim učiteljicama na osnovnim školama, i tamo gdje se to još ne čini;

c) da se omogući isplata jednake stanarine i svim ostalim nastavnim i drugim licima u službi osnovnoga školstva, ili kod nadležstava i ustanova bilo koje vrste;

d) da se školskim upraviteljima daju, u smislu Zakona, stanovi u naravi i u svim gradovima;

e) da u banovinski uži školski odbor naše banovine ude i jedno učiteljsko lice iz širega odbora.

Novo knjige.

—k Glasnik Muzejskega društva za Slovenijo. 1. do 4. zvezek X. letnika je razdijeljen u dva dela: A. Zgodovinski del, ki ga urejuje dr. Josip Mal; B. Prirodosloveni del, pod uredništvom dr. Frana Kosa. — Izdaja Muzejsko društvo za Slovenijo v Ljubljani. Članarina znaša letno 5 Din.

—k »Vežilija«, Mjesečnik za ručni rad. »Vežilja donosi slike i opširan opis kako se radi rasplitanja na više načina. Pretplata za »Vežilju« iznosi Din 30 na 1/4 godine a za pretplatnice »Ženskog Lista« Din 20 na 1/4 godine. Naručuje se kod Uprave »Vežilje«, Zagreb, Samostanska 2/1.

—k Književna studija o R. F. Magjeru, koja je izlazila u više brojeva ovogodišnje mjesečne književne smotre »Jadranskoj Vili« (izdavač i urednik: J. Tomasović) u Omišu u Dalmaciji, preštampana je sada u posebno ukusno izdanje pa se prodaje komad po 10 dinara a naručuje kod spomenutoga lista, koji je ujedno nakladnik. Knjizi je dodana slika i autogram te pregledni biografski i bibliografski podaci o R. F. Magjeru, koji je prikazan kao pjesnik (»Poriv«) i pripovjedač (»Zapisci sa sela«), omladinski pisac, kulturno-prosvjetni radnik i organizator.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—

FOTO-APARATE kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

Posečajte hotel Mariborski dvor, Andrej Oset — kopalnice, klubove sobe, prenočišča, garaže.

18 Din likanje moške, damske obleke. Gg. čitateljicam in čitateljem se za likanje, čiščenje, popravlanje tudi obračanja garderobe priporoča: Wallet Express, Ljubljana Stari trg 19.

Šolskim vodstvom se priporoča restavracija »Soča« v Ljubljani, Sv. Petra cesta 3, kjer dobi šolska mladina za majniške izlete kosilo po 6 Din. Javiti z dopisnico.

Ob času veleseljma v paviljonu Vidmar na veseličnem prostoru.

Olje proti prahu, pisalna kreda, morske gobe, slikarske potrebščine nabavite ugodno pri firmi

CENTRALA V LJUBLJANI

MEDIĆ-ZANKL

LASTNIK FRANJO MEDIĆ

TOVARNE OLJA, FIRNEŽA, LAKOV IN BARV

Domači proizvodi: Laneno olje, firnež, od najbolj preprostih do najfinejših lakov, emajlno-lakastih in oljnatih barv vseh vrst in nijanc. Kemično čiste, prstene in olepsane suhe barve, steklarski klej, čopiče itd.

TOVARNE LJUBLJANA — MEDVODE — DOMŽALE. PODRUŽNICE IN SKLADIŠČA V MARIBORU IN NOVEM SADU

Primerna ter koristna darila
so samo

Gritzner in Adler

šivalni stroj in kolo ter pisalni stroj URANIA. Najboljši material in lepa optema samo pri

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA

Telefon 2913 blizu Prešernovega spomenika. Telefon 2913
Za šolo in učiteljstvo poseben popust.

FOTO APARATE

in potrebščine stalno v zalogi.
Drogerija A. Kanc, sinova
Ljubljana, Židovska ulica 1
in drogerija Wolfram, nasled.
M. Kanc, Maribor, Gosposka 33

L. MIKUŠ

LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15

DEŽNIKI

Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1839
Telefon šte. 2.282.

IZDELOVANJE DAMSKE
IN MOŠKE KONFEKCIJE

„ELITE“

D. Z. O. Z.

LJUBLJANA

PREŠERNOVA ULICA 9

prodaja

damske, moške in

deške konfekcije.

NA DEBELI NA DROBNI

PRVOVRSTNO IZVRŠEVANJE PO MERI!

VELETRGOVINA

F. König

//

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

||

CELJE

Slavnemu učiteljstvu se priporoča trgovina z urami, zlatino in srebrnino

IVAN PAKIŽ

LJUBLJANA
Pred Škofljo št. 15

**Kdor oglašuje
ta napreduje!**

Priporoča se trdka

IGN. ŽARGI

„PRI NIZKI CENI“
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta

SPOMLADANSKI KRI ČISTILNI ČAJ

je sestavljen iz najkoristnejših rastlin po originalnem receptu župnika Kneippa. Čisti in prenavlja kri ter pospeši prebavo.

Lekarna Mr. M. LEVSTEK V LJUBLJANI

Resljeva cesta 1, pri Zmajskem mostu.

Poštne pošiljkatve obratno.

Najnovejši modeli.

Oglejte si igračne in otroške vozičke, triciklje, holenderje, male avtomobile, šivalne stroje, najnovejša dvokolesa, pnevmatiko itd. Velika izbira. Prodaja na obroke. Ceniki franko: »TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska 4.a ce

Telefonska šte. 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

VZAJEMNA POSOJILNICA V LJUBLJANI

I. Z. O. Z.

MIKLOŠIČEVA CESTA ŠT. 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbenecem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vključbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8. do 12.

Takoj naj javijo

svoje točne naslove one osebe, ki bi se hotele od nas naučiti lepo, čisto in lahko hišno obrt in si s tem preskrbeti stalen in dobičkanosen postranski zaslužek. Javijo naj se samo oni, ki razpolagajo z najmanj 3.650 Din, da si morejo nabaviti potreben stroj. Pouk je brezplačen, zaslužek do 10 dinarjev na uro. Material za delo dajemo mi. Poleg privatnih naročnikov more vsakdo stalno delati za našo trdiko, ker prevzemamo tudi mi vsak čas za gotov denar vsako količino izdelanega blaga, kar tudi pisмено jamčimo. Za odgovor naj se priloži znamko.

GRAUERT, TOVARNA STROJEV D. D.
Generalno zastopstvo in skladišče,
OSIJEK I., Krežmina ulica št. 13.

HOTEL

ZAKA * BLED-JEZERO

Postaja

nudi šolskim izletnikom celodnevno prehrano in prenočišče à Din 30— do 40— za osebo.

Samo zajutrek s kruhom Din 3-50

Samo kosilo s kruhom Din 8— do 15—

Samo večerja s kruhom Din 8— do 12—

Prosimo, da izletniki svoj prihod najavijo. Vse potrebne informacije daje rade volje uprava hotela.

NE POZABITE, DRAGO SCHWAB

da Vas obleče za vsako priliko po najnižji ceni in najmoderneje priznana domača trdka

LJUBLJANA, DVORNI TRG ŠT. 3

Specijelno angleški in češki kamgarni, ševjoti itd. (tudi na metre) v najmodernejših vzorcih, perilo ter razni drugi modni in sportni predmeti, dežni plašči itd.

**Naročajte vsa tiskarska dela
za društva, šole, urade itd. itd.
v Učiteljski tiskarni v Ljubljani!**